

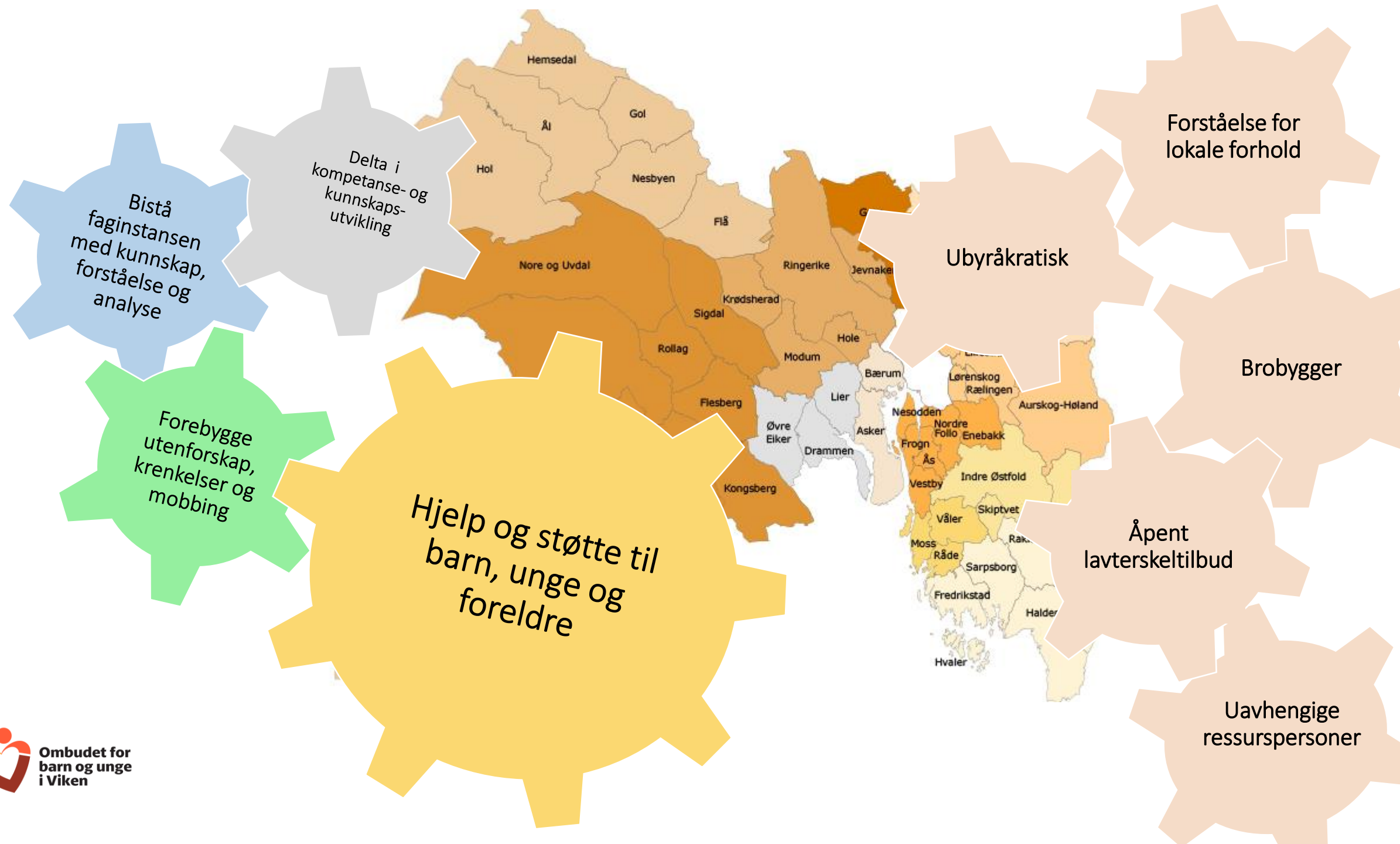
God vilje er ikke nok

12.10 - 2023

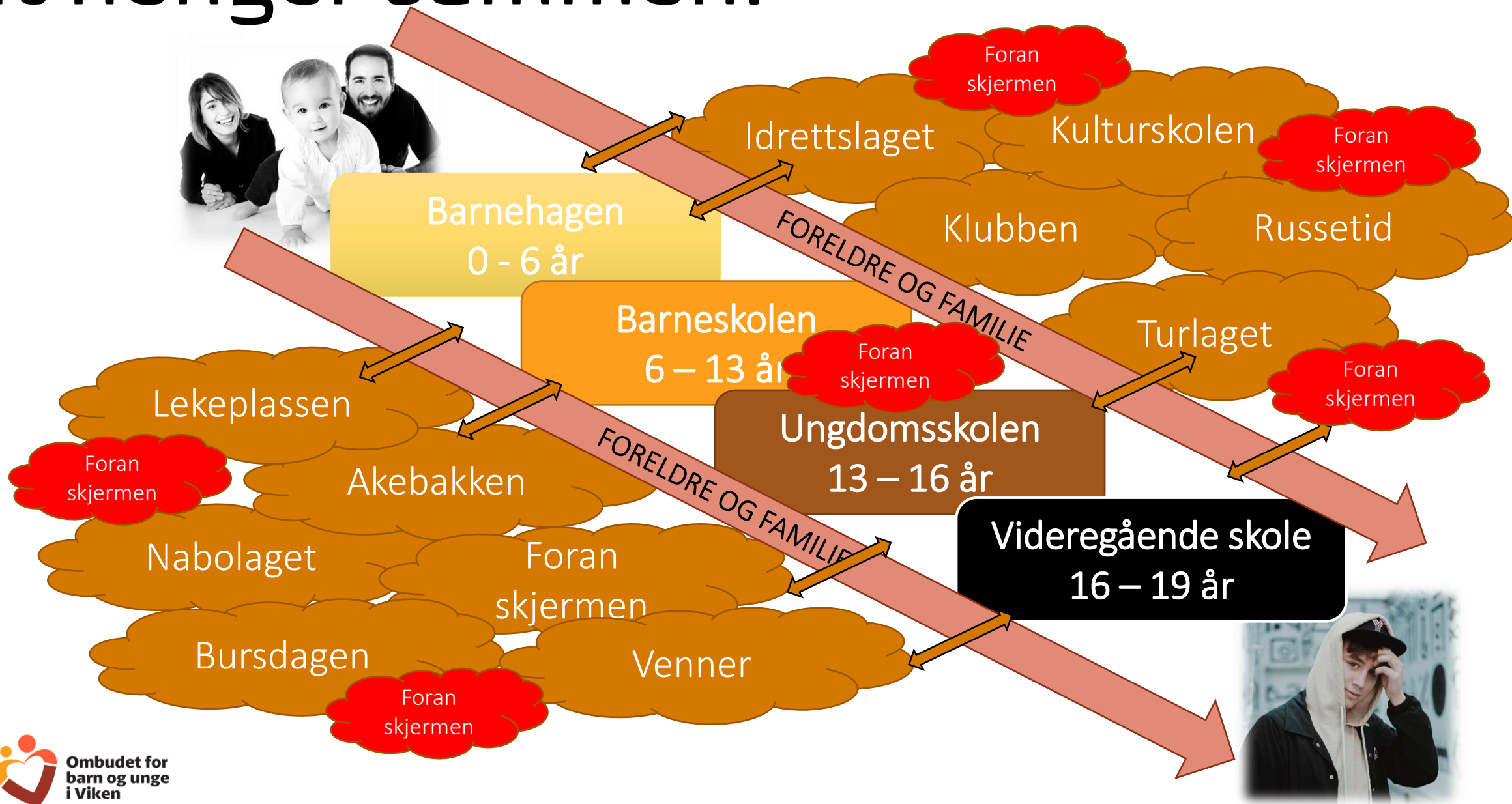
Bodil J. Houg

Alt henger sammen!

PASSER PÅ: Sofie, 17 år, er glad i å snakke med venner og er glad i å være sammen med venner. Det gjør at hun klarer å utføre jobben på en god måte, og ikke for mye opp- og ned. «De hadde jeg ikke tenkt å bli denne jobben, sier Sofie med et smil.

Hun her er billig og lett tilgjengelig

Og det er det mange som har skjunt. Med mobbecombudet som elsker sosiale medier. Bare alle kunne forstått konsekvensene av det man gjør.

Praktisk betyr det at det er mange saker at det nærmest seg et grunnlag for hva hun kan håndtere.

«Jeg er glad og lett tilgjengelig for alle. Så det er enkelt å bruke meg, sier hun og legger til at hun er sikker på at alle som berører seg er mobbecombudet.

«Jeg begynner å få store barn, så jeg har en mening til å jobbe en del, sier hun.

«Jeg har jobbet med dette, sier hun.

«Jeg har jobbet med dette, sier hun.

«Jeg har jobbet med dette, sier hun.

«Jeg har jobbet med dette, sier hun.

«Jeg har jobbet med dette, sier hun.

«Jeg har jobbet med dette, sier hun.

«Jeg har jobbet med dette, sier hun.

«Jeg har jobbet med dette, sier hun.

«Jeg har jobbet med dette, sier hun.

3

DET ER EN

«Det er ikke nødvendigvis ondskap, men atferd man ser fungerer gang på gang».

«Jeg tror nok ikke det blir så mye bøter, men det kan absolutt ha en preventiv effekt».

«Det er mye gode intensjoner. Men god vilje er ikke nok, det må handles».

FAKTA

Sofie, 17 år, er glad i å snakke med venner og er glad i å være sammen med venner. Det gjør at hun klarer å utføre jobben på en god måte, og ikke for mye opp- og ned. «De hadde jeg ikke tenkt å bli denne jobben, sier Sofie med et smil.

Det er en...
Sofie, 17 år, er glad i å snakke med venner og er glad i å være sammen med venner. Det gjør at hun klarer å utføre jobben på en god måte, og ikke for mye opp- og ned. «De hadde jeg ikke tenkt å bli denne jobben, sier Sofie med et smil.

Hva er krenkelser i skolen?

Du blir ikke krenket når du blir motsagt.

Kontroversielle standpunkt skal altså ikke uten videre regnes som krenkelser, selv om uttalelsen kan oppfattes fornærmende eller provoserende for enkelte elever. Elevene skal tåle uenighet, både fra andre elever og fra de som arbeider i skolen. Lovgiver mener at lærere skal ha stor frihet til å omtale kontroversielle og vanskelige synspunkter, uten at dette vil regnes som krenkelser.

Knivkasting, slag og kasting av avføring – dette er hverdagen i tromsøskolen

 reagerer kraftig på voldsspiralen i Tromsøskolen. De vil at flere alvorlige hendelser anmeldes.

Klarer ikke å håndtere eksplosiv autismeøkning: – Har tatt helt av

Nå slår norske sykehus alarm.

Samfunnet er ikke tilpasset barn med ulike former for nevroutviklingsforstyrrelser , som fører til at flere faller utenfor og får vansker.

Opplæringsloven slår meg sjakk matt

I 2016 var Leinæs ferdig utdannet lærer.

Ett år senere ble opplæringsloven 9a [styrket](#). Den skulle [verne elever mot mobbing og trakassering](#) i skolen. I loven vektlegges elevens subjektive opplevelse.

GLAD I DISKUSJON: Jon-Abraham Lie Leinæs mener diskusjon er bra for demokratiet og styrkers elevens evne til å sette seg inn i andre problemstillinger.

Sørg da i det minste at slike elementer fjernes fra klasserommene umiddelbart; enorme samfunnsressurser sløses på godhetstyrraniets alter.

Her går det tusenvis av undervisningstimer til spille og andre elver som har krav på undervisning og progresjon blir sittende uvirksomme tilbake

Liker Svar 3 d

33

Det er helt utrolig at en slik lov om "krenkelser" ble vedtatt av vårt "geniale" storting. Her burde noen lamper lyse og noen få sparken. Ungdommer må og skal tåle å bli irettesatt og må godta den karakteren læreren setter. Vi må nesten tilbake til 50 tallet for at det skal bli mulig å få banket noe vett inn dette puslete folkeferdet som vi begynner å bli..

Noe må endres på!

Flere skoler, færre elever i hver klasse og mer miljøarbeidere inn i skolen.

Lærere skal i hovedsak undervise sine fag, sånn det er nå går mesteparten av tiden til annet...

Liker Svar 14 t Redigert

3

Lærere skulle hatt lov til å dra fram spanskrøret igjen. Unnskyld uttrykket, men jævla drittunger.

Er noe fullstendig galt i samfunnet våres når enkelte unger får LOV til å drive med terror og fandenskap uten konsekvenser.

Liker Svar 17 t

8

«Han er livredd. De truer ham på livet både på TikTok og Snap, og at han skal tas i kantina nå eller senere – han nekter å gå dit»

«Hun har blitt «hora» på skolen og de tar bilder og videoer av henne hver dag»

«Jeg hører nesten ikke skjellsordene lenger – men det hadde vært fint om noen voksne sa fra»

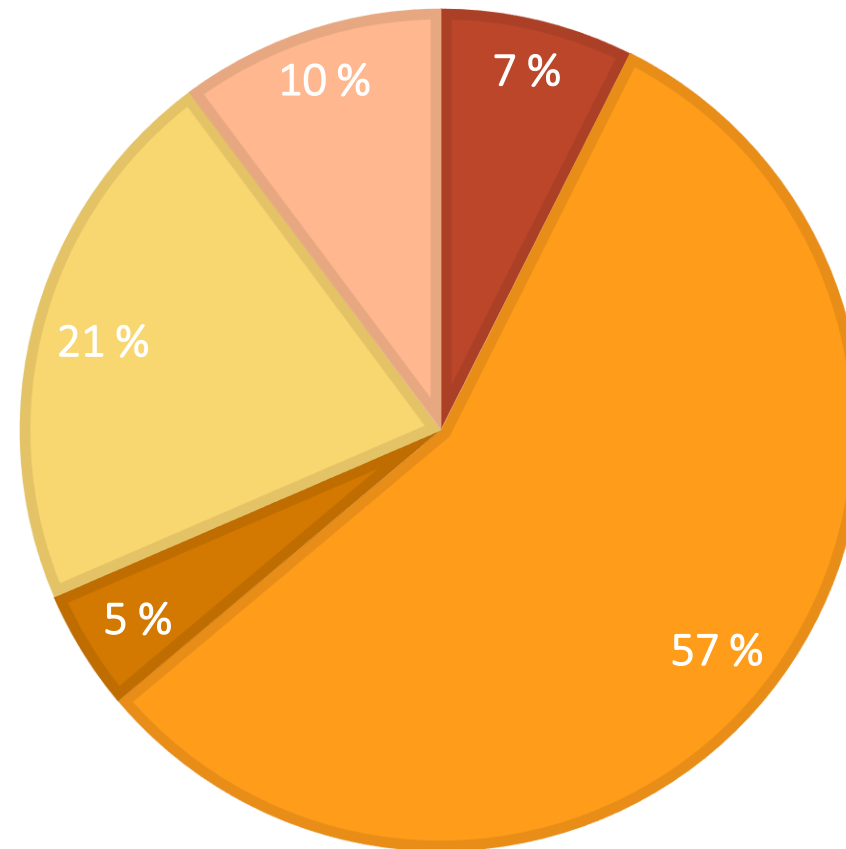
«Han slår alle, læreren også – jeg vil bare at han skal bort.»

«Plutselig fikk hen nakenbilder og stygge meldinger på Discord, og vi visste ikke om det var samme personer som mobber hen på skolen som sto bak»

«Det ble en tøff helg. Hun satt hjemme, og har sett alt alle har vært med på sosiale medier, som hun ikke ble invitert til»

GRUNNSKOLE

■ Rettighet ■ 9A-4 ■ 9A-5 ■ System ■ Oppdrag

MOT

Relasjonelt mot

Kilde: LederNytt har snakket med organisasjonsutvikleren, Jan Spurkeland.
Intervjuet er publisert 24.01.21 i ledernytt.no

Er evne til å takle det ubehagelige mellom mennesker.

Er psykisk mobilisering av å gå inn i det ubehagelige og rydde i vanskelige ting mellom mennesker.

Er det motsatte av relasjonell feighet der mennesker unngår vanskelige ting i den tro at det går over.

Fortellingene bak tallene!

Barn og unge er redde
for å si ifra.

Barnehager, skoler og foreldre
har ulik oppfattelse av
nulltoleranse.

Barnehager og skoler er ikke
like flinke til å oppdage og
følge opp mobbing og
utenforskap.

Mange barn, unge og deres
foreldre opplever å ikke bli
trodd/forstått.

Hva ser vi?

- Barn og unge med lite erfaring med å være i en trygg gruppe med gode vennskapsrelasjoner
- Foreldre som opprettholdende faktorer
- Mangel på kompetanse og erfaring med gjenopprettende arbeid
- Skoler med mye vilje, men for lite kompetanse, kanskje særlig på **undersøkelsesfasen** (observasjon, elevsamtaler, kartlegginger). Bommer derfor på tiltak.
- Mer aksept for ulike ukontrollerte (også digitale) felleskap

Skoleeier

- utydelige ansvarslinjer
- lite tid
- manglende fokus på gode overgangsrutiner
- manglende støttefunksjoner for ledere
- har lite kompetanse om,- eller har lav forventning til PPTs systemansvar Hva ser vi?
- forvaltningssentrert praksis
- **ikke** manglende vilje, men mangelfull kompetanse eller lite systematikk
- privatskoler som ikke har ansvarlig skoleeier, eller ikke vet hvem de skal spørre om hjelp

Vi ser ofte skoleeiere
som har...

Eksempel: Rektor: *Vi lurar på om dere kan hjelpe oss med å analysere Spekter?*

Svar: (fra skoleeier)..... *“vet ikke helt hva det er? - lurar på om analyse og statistikk kan ha noe på dette??”*

-
1. Operasjonaliseringen av aktivitetspliktene i 9A
 2. Forståelser og holdninger til mobbing og utenforskap
 3. Foreldre- og foresattesamarbeid

Fiskepudding

DIREKTE FRA NAMDALSKYSTEN

OVNSBA

Pr. 100 GRAM	KCAL	FETT	dekket med fett	KARB. HYDR.	PROTEIN	SALT	KJØLEVARER	VEKT	SISTE FO
	140	7,9	1,7	7,4	10,5	1,3	-1/+4	800 g	04.

INGREDIENSER: Rensket fisk (52%) helmelk, smør, potetmel, tapiokastivelse, 100% mat mulling, salt, krydder, naturlig aroma, GARDERIN.
Produktet behøver kun varmes.

Å jobbe med miljøet

- Viktig, men ikke uten risiko.
- Hva kan gå galt og hvordan forhindre at det går galt?
- Risikoanalyse

«Jeg var litt lei meg fordi jeg fikk så mange meldinger på at jeg var så flink til å presentere, mens M. fikk kommenterer fordi hun var en god venn og pen og sånt...»

Jente 17 om tallerkenøvelsen

Fallgruver

- Åpner opp for noe vi ikke kan styre
- Blir så forført av **metoden** at man ikke har blick for makt på avveie
- Undervurderer barnas evne til å avkode og tilpasse kampene til nye arenaer

A wooden table with a bowl of fruit (grapes, apples, oranges) in the top left, a white box in the top center, and a cup of coffee in the bottom right. A person's arm is visible on the right side of the frame.

Hva er den fineste gaven du
har fått?

Min skole

**Læringsmiljø for
elever (LMS)**

**Læringsmiljø for
lærere/personal
(LMS)**

**Læringsmiljø for
foreldre (LMS)**

**Oss lærere
imellom**

Voksenkultur = barne- og ungdomskultur

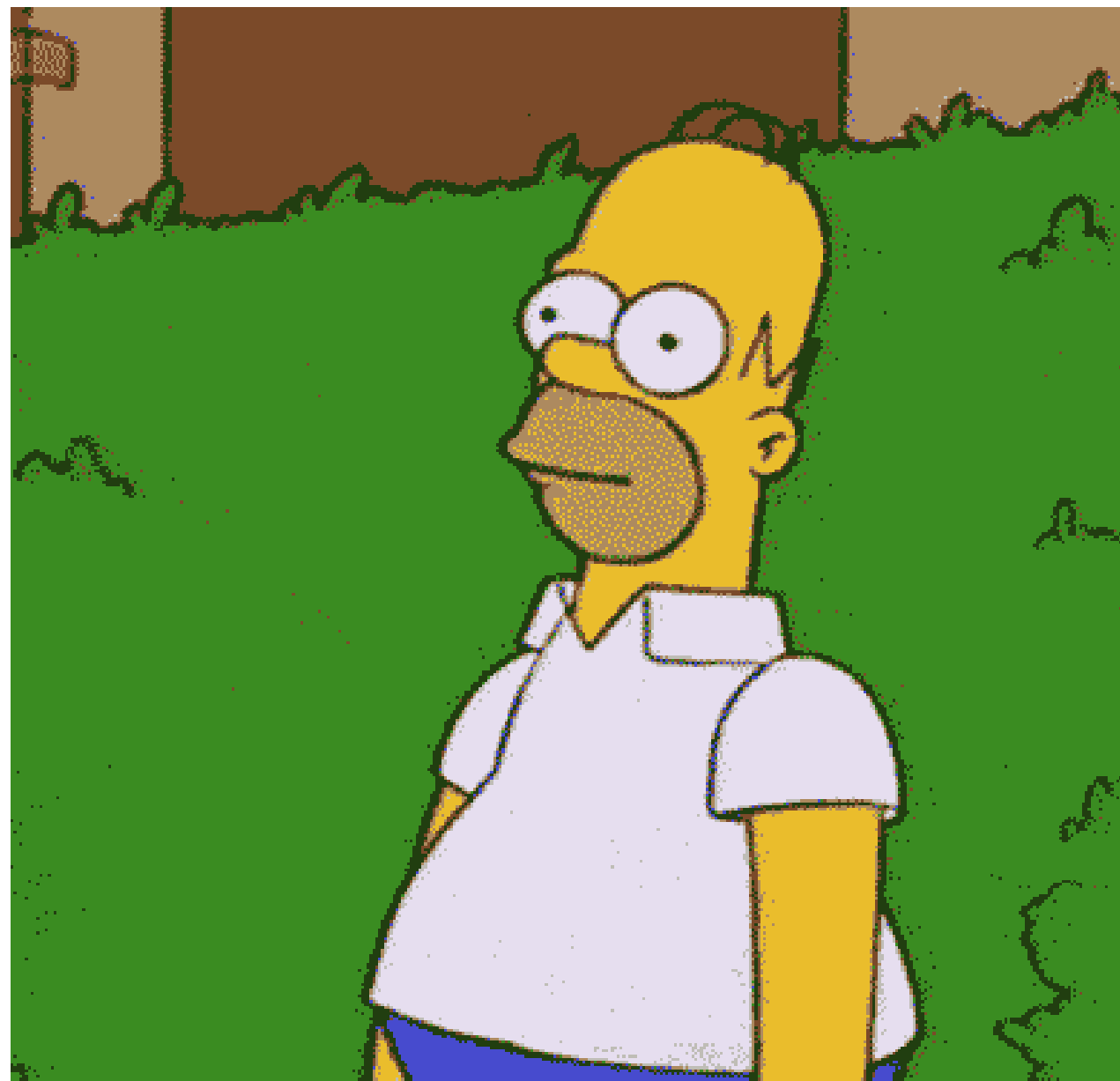
Når er vi gode kollegaer?

”Enhver lærer skal bestrebe sig for et godt kollegialt samarbeide med sine kolleger og skal avholde sig fra enhver innblanding i andres gjerning.”

Skoleplan for Lillestrøm Folkeskoler, Lillestrøm Skolestyre 1930

Tør vi å se på oss selv?

- Hvordan er det med relasjonene mellom voksne, og mellom voksne og barn?
- Vi stiller ofte krav om at barn skal endre seg under de *samme* opprettholdende faktorene

Hvordan snakker vi om barn?

Hvordan merker
dere at en
voksen ikke liker
en elev?

Gruppeintervju
elever

Behandler
eleven
urettferdig

Hører det på
stemmen, ser det på
blikket eller kroppen

Er sur på eleven
uansett om
hun/han ikke har
gjort noe galt

Gir ikke trøst,
gir ikke ros

Går ikke bort og
hjelper eleven

Ser oppgitt ut

Kjefter, er sint

For å lede andre, må jeg kunne lede meg selv

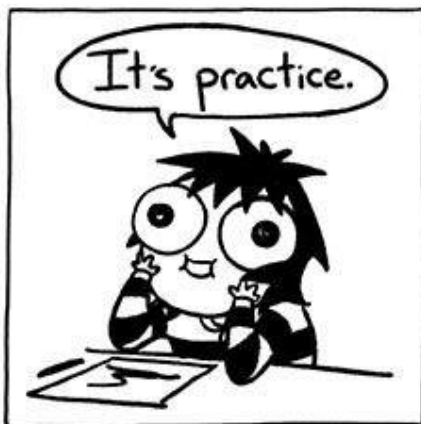
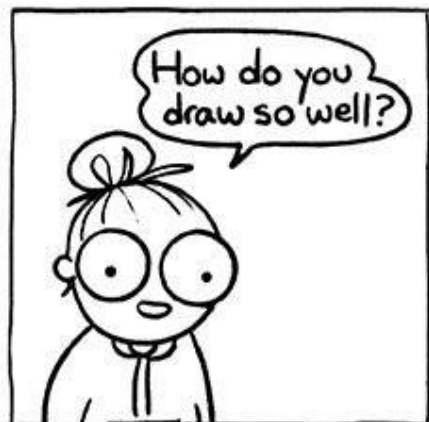
- Kunnskap om hva som gjør meg irritert, redd, sint, fortvilet, glad, oppmuntret osv.
- Hva trigger meg?
- Kunnskap om egen tenkning når noe skjer, negative og positive spiraler
- Strategier for å regulere eget humør og egne tanker
- Strategier for søke støtte hos kollegaer

Ikke alle er født som leder....

(Vi må øve....)

© Sarah Andersen

Relasjonsfremmende strategier (Drugli)

- Vis personlig interesse for barnet
- Samle informasjon om, interesser ol. for samtaler med eleven
- Humor/latter og glede er bra for atmosfære, sjel og hjerne
- Regulere egne følelser
- Respektfull, høflig og vennlig væremåte
- Sensitivitet, fange opp følelser
- Blikk-kontakt
- Raus, men anerkjennende kommentarer og bekreftelse
- Fysisk nær ved hjelp/kontakt
- Bruk av navn ved positiv kontakt

Skolen er den profesjonelle aktøren og tar handlingsrommet

«Her i 5a har vi voksne sett og registrert at det har blitt et litt tøffere språkbruk det siste. Vi lærerne bestemte oss umiddelbart for å hjelpe elevene slik at dette snur. Vi har derfor satt inn noen konkrete tiltak.»

FAU– superråd eller supperåd?

Det beste virkemiddel mot mobbing er å snakke om vanskelige ting i **forkant**.

- Hva kan det samarbeides om? (eks. arbeidet for et trygt og godt skolemiljø)
- Bygge felles klasse- og skoleidentitet
- Alle barn – hvem er det, og hva betyr det for oss?
- Gratisprinsippet

OMBUDS-
podden

PODKASTEPISODE

#01. Foreldreengasjement – til glede og litt fortvilelse?

Ombudspodden

OMBUDS-
podden

Podkastepisode

#05. Foreldre nå til dags - hvordan står det til?

Ombudspodden

KONFLIKT ELLER MOBBING?

Vanlig konflikt	Mobbing
Likeverdige parter eller venner	Ubalanse i styrkeforhold/ikke venner
Skjer av og til	Gjentatte negative handlinger (i et mønster)
Tilfeldig	Med hensikt/planlagt
Ikke så alvorlig	Alvorlig, trusler om fysisk eller emosjonell skade, ekskludering fra lek, truet tilhørighetsfølelse
Samme emosjonelle reaksjoner	Sterk emosjonell reaksjon fra offer
Søker ikke makt/oppmerksomhet	Søker makt, kontroll, materielle ting
Prøver ikke å oppnå noe	Forsøker å få makt eller materielle ting
Dårlig samvittighet – tar etter hvert ansvar	Ingen anger, skylder på offeret
Eventuelt problemløsning (ønske om)	Ingen forsøk på problemløsning

Man burde ikke la konflikter
forvitre, de burde brukes.
Brukes og bli nyttige for dem
som var involvert i konflikten

(Christie, 1976).

Konflikt- dempende språk

Kroppsspråk

- Åpen vs lukket
- Aggressiv vs fredlig
- Nysgjerrighet vs dømmende
- Forståelse vs belæring

Dette bildet av Ukjent forfatter er lisensiert under [CC BY](#)

Hvordan bruker vi språket?

Åpne og gjenopprettende spørsmål

- Hva skjedde?
- Hva opplevde du?
- Hvordan føltes det/følte du det?
- Hvilke tanker får du da?

Lukkede spørsmål/påstander

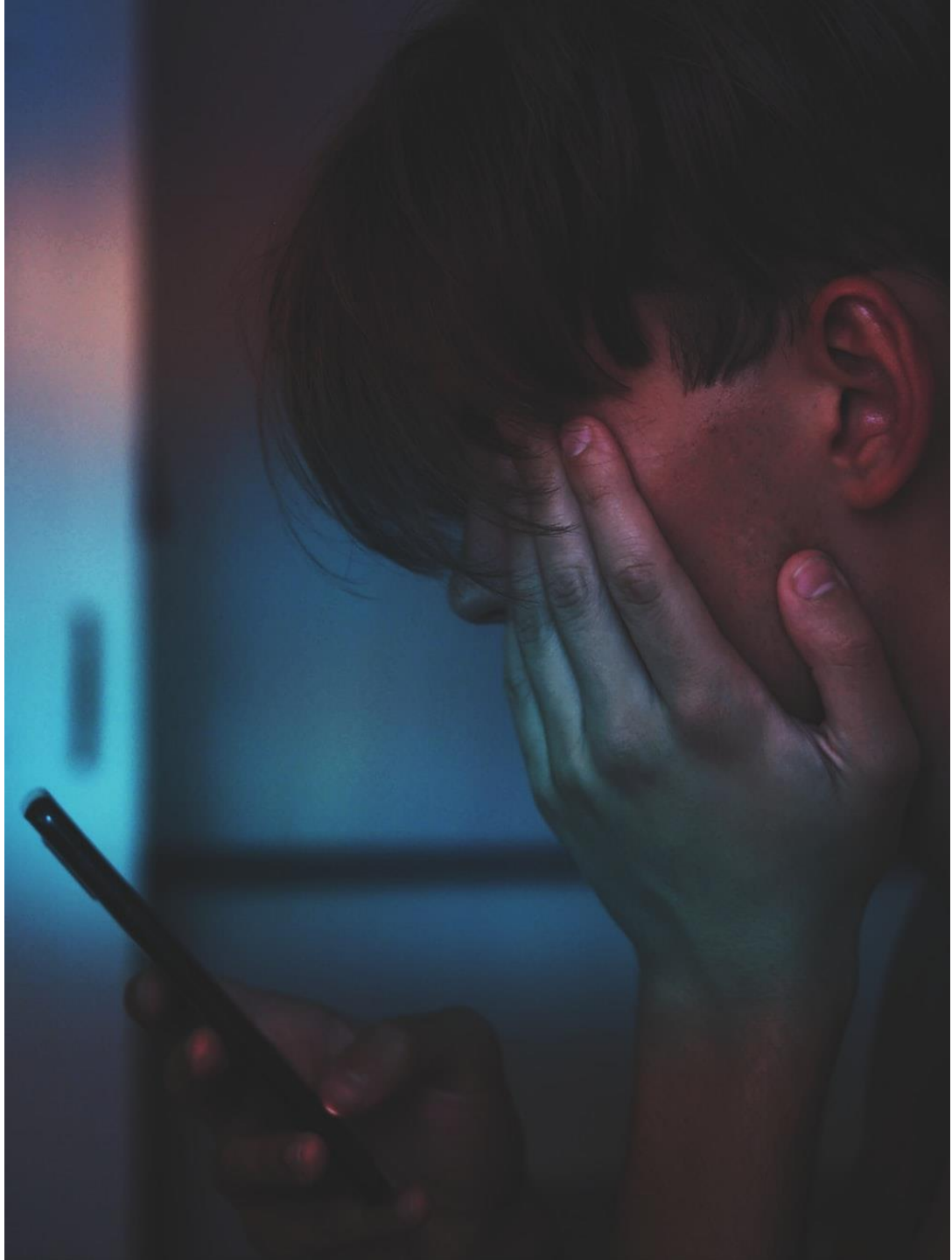
- Hvorfor må du alltid?
- Du hører ikke...
- Neida, det er ingen ting..
- Skjønner du ikke at.
- Det er ikke noen vits i å diskutere..

A wooden table with a bowl of fruit (grapes, apples, oranges) in the top left, a white coffee cup in the bottom right, and a small white box containing several cards in the bottom left. The cards are white with black text. The text on the cards, from top to bottom, is: HUMOR & ARBEIDSGLEDE, ENDRING, FORNYELSE & INNOVASJON, MÅL, VEIEN & VERDIER, ARBEIDSDAGEN I TEAMET, KOMMUNIKASJON I TEAMET, RELASJONER I TEAMET, MED PÅ JOBB, MED KJENNER, and MED NÆRME. A hand is visible in the bottom right corner, holding the coffee cup.

Hva er du stolt av men ikke
tør skryte av?

Aktivitetsplikten jf. oppl. § 9 A-4

Formålet er å sikre at skolen handler **raskt** og **riktig** når en elev ikke har det trygt og godt.

«Mobbing er handlinger av barn og/eller voksne som hindrer opplevelsen av å høre til, å **være en betydningsfull person** i fellesskapet og ha muligheten til medvirkning”

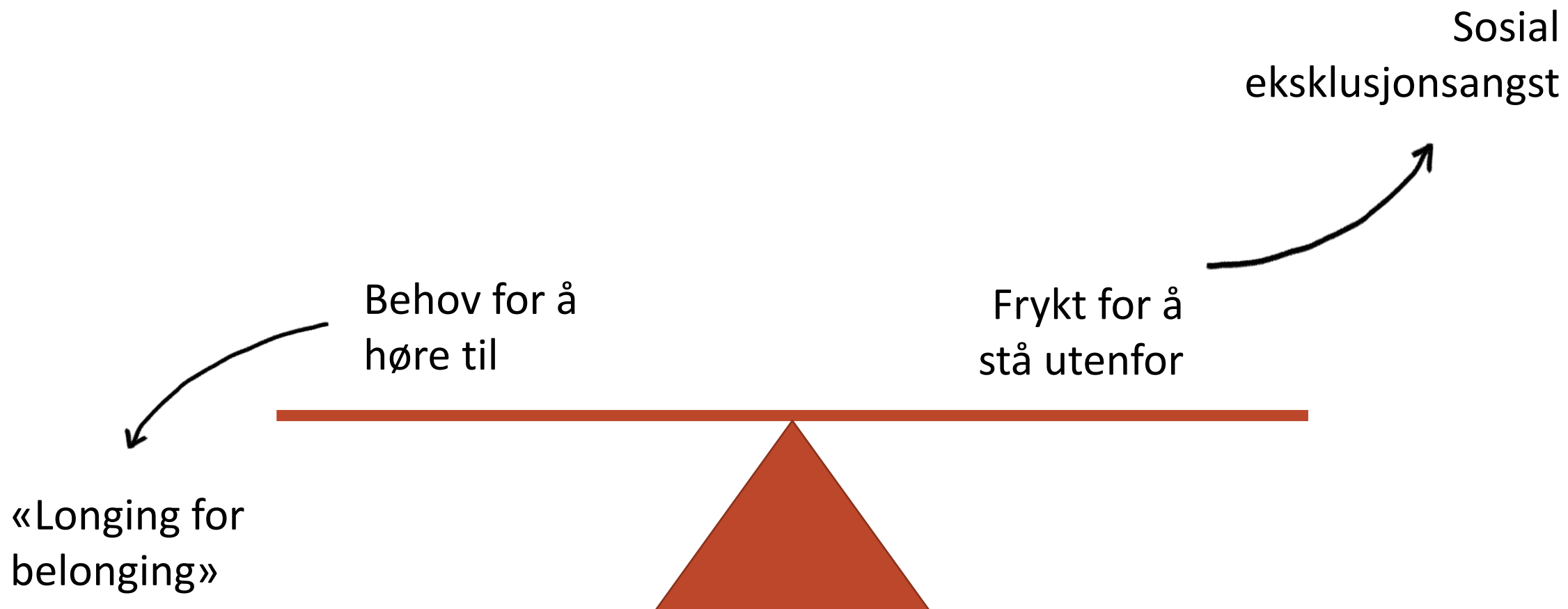
Lund m. fl, 2015

Moralsk disengasjement

Moralsk disengasjement kan bli et trekk ved det sosiale miljøet dersom det preger den relasjonelle praksis tilstrekkelig

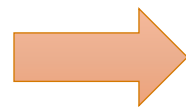
Johannes Finne, Læringsmiljøsenteret UiS

Hvordan forstår vi mobbing? Et paradigmeskifte?

Fra fokus på at mobbing er knyttet til antall ganger og over tid

Til at mobbing er sosiale prosesser på avveie (Schott & Søndergaard, 2014).

Fra fokus på aggresjon, manipulasjon og ondskap

Til fokus på behovet for å høre til, være en del av et fellesskap og medvirkning (Hansen, 2014, , 2018; Kofoed & Søndergaard, 2013).

Fra fokus på individuelle faktorer som utgangspunkt for å forstå årsaker

Til mobbing i kontekst, kultur og relasjon

Fra fokus på rollefordeling som mobber, plager eller offer

Til sosiale prosessers utfordringer og gode «gyldige-vi» (Eriksen & Lyng, 2015; Lund, Helgeland & Kovac, 2017).

Sosial klatring I et miljø

- Utestenging og ryktespredning
- Hvem er kule og hvem er ikke kule?
- Hvordan snakker vi til hverandre og om hverandre?
- Ekte og uekte skjellsord

- Det som skaper modellkraft – jevnaldrende som kan gå foran som læreren kan forsterke
- Gjør en det på kløktig måte så kan det lage et eksempel
- Løfter noen som har en legitimitet – så har en endring i sosialt system

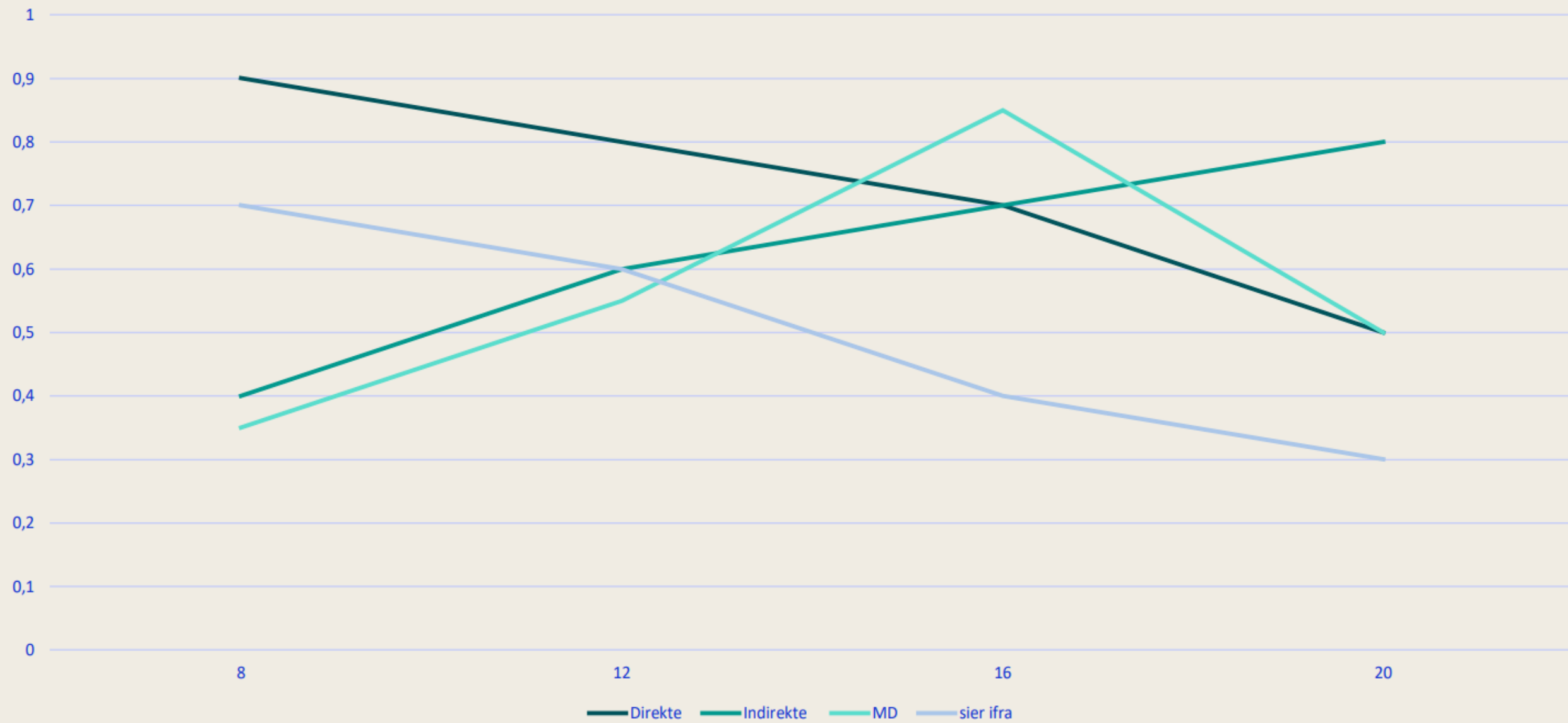
Hva skaper status?

(Jennifer Gore)

- Barn som er sammen med voksne blir ikke sosialt kompetente - men veslevoksne –
- Mikromekansimer for makt - hvordan avdekke dem?

Alders relaterte trender

Re-aktiv aggresjon

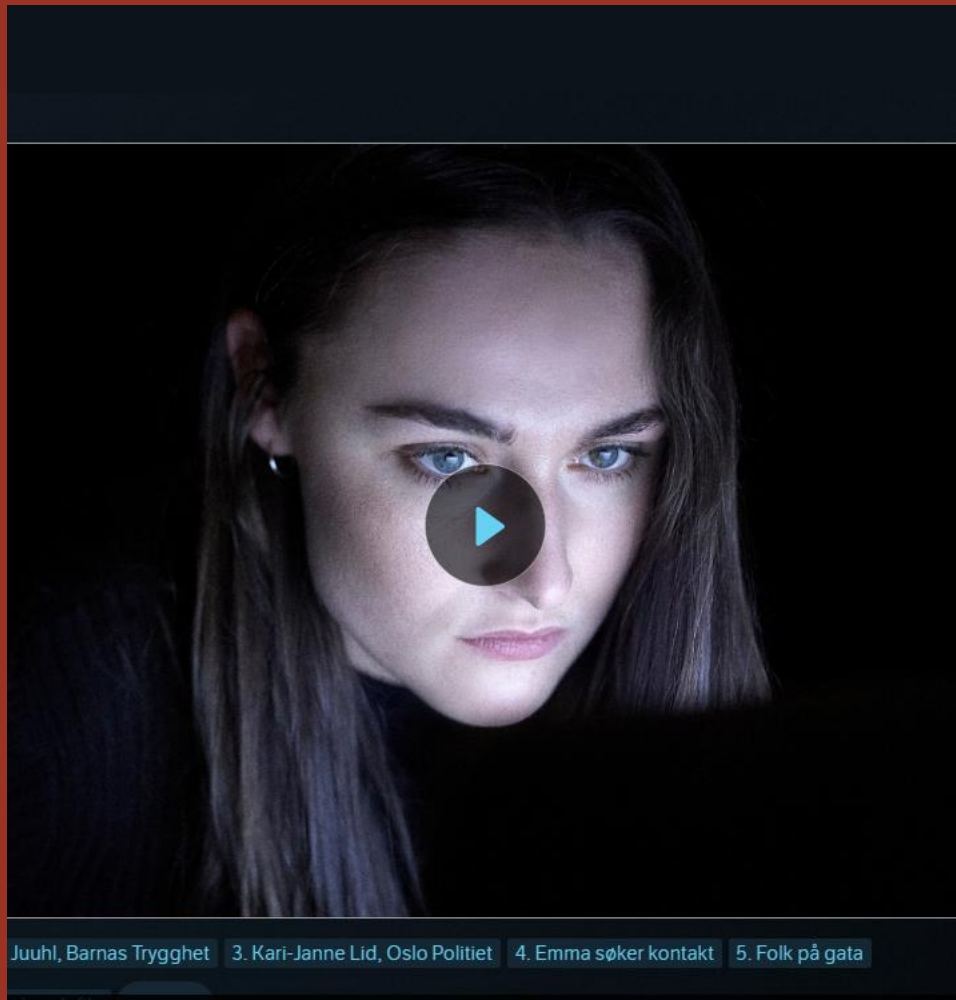
- Lar seg lett provosere
- Lav frustrasjonsterskel
- Overtolker – ofte på en fiendtlig måte
- Grensesetting tolkes negativt
- Blir ofte avvist fra jevnaldrende

Kald aggresjon (Pro aktiv)

- Er ikke så synlig (Ikke – handlinger)
- Ofte status blant jevnaldrende
- Blir ofte godt likt av voksne
- Utestenging, ryktespredning,
- Bringer fram avmakt hos andre
- Ytre fiende
- *“hvis ikke du er med meg så er du mot meg»*
- Digital valuta
- Skam som disiplineringsform
(like klær, etc...)

3 bortforklaringer (kognitiv forvrengning)

- Selvsentrert (*Jeg vil jo bare..*)
- Skyldte på andre
- Bagatellisering

A wooden table with a bowl of fruit (grapes, apples, oranges) in the top left, a white box in the top center, and a cup of coffee in the bottom right. A person's arm is visible on the right side of the frame.

Hva er den fineste gaven du
har fått?

«Vi vil ikke leke med deg fordi du er brun»

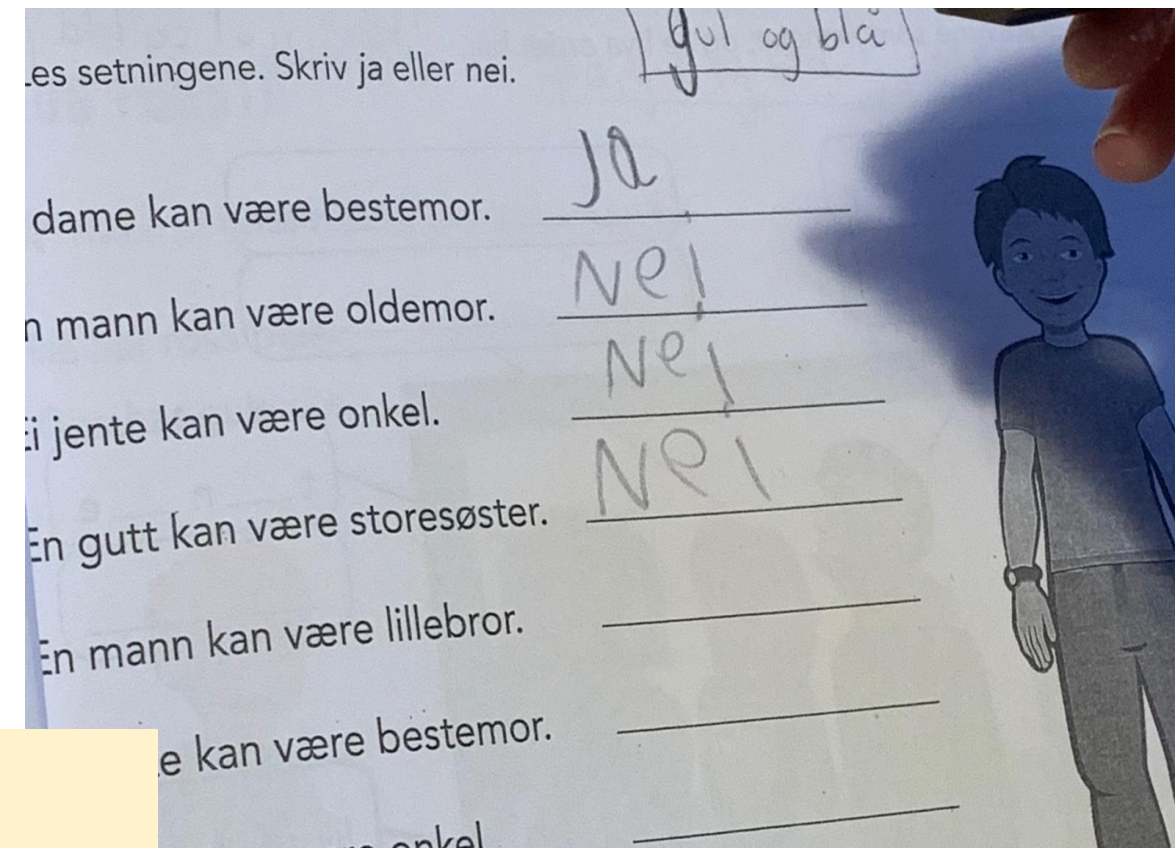
- En undersøkelse av opplevd rasisme blant ungdom. Antirasistisk senter, 2017

- 25 individuelle dybdeintervjuer og 500 skriftlige intervjuer
- Så mange som **24 prosent**, eller én av fire, opplevde rasisme, diskriminering eller urettferdig behandling regelmessig, det vil si 2-3 ganger hver måned eller oftere, på barneskolen, og så mange som **25,6 prosent** på ungdomsskolen.

COLIN
IN
BLACK AND
WHITE

Undre oss over praksis sammen

	☐ FRANSK: Øve på klokka: Ligger i Classroom: https://classroom.google.com/u/0/c/MTYwOTc3MTE1Nzda/m/MjA5MTQ3NzYzODRa/details og på facebook: https://www.facebook.com/groups/326378248218315/ Øve på været: Classroom: https://classroom.google.com/u/0/c/MTYwOTc3MTE1Nzda/m/MjA5MTIzMjY3NzNa/details Øve på været: Facebook: https://www.facebook.com/groups/326378248218315/ Español: https://classroom.google.com/w/MTYxMzg5MzMzNDla/tc/MjA3ODYzNTU1Nzla
ag	☐ KRLE: Tenk deg at du er muslim, du begynner i ny klasse og det har nylig vært et terrorangrep hvor de ikke vet hvem som er skyldig. Skriv ned i stikkord hvordan din første skoledag hadde vært
lag	☐ Norsk: Ha med egen lesebok ☐ Tysk: Gjør oppgave 2 b og c, 3 s. 16 ☐ Español: https://classroom.google.com/w/MTYxMzg5MzMzNDla/tc/MjA3ODYzNTU1Nzla ☐ Fransk: I timen på torsdag vises det film. Du kan velge om du ser på filmen eller om du gjør innleveringsleksa. Siste frist for innlevering er på fredag. Innleveringslektse - får du ikke åpnet lenken gå inn på classroom: https://classroom.google.com/w/MTYwOTc3MTE1Nzda/tc/MjM4NzUzMzQ3NzRa

What it is is beautiful.

Have you ever seen anything like it? Not just what she's made, but how proud it's made her. It's a look you'll see whenever children build something all by themselves. No matter what they've created.

Younger children build for fun. LEGO® Universal Building Sets for children ages 3 to 7 have colorful bricks, wheels, and friendly LEGO people for lots and lots of fun.

Older children build for realism. LEGO Universal Building Sets for children 7-12 have more detailed pieces, like gears, rotors, and treaded tires for more realistic building. One set even has a motor.

LEGO Universal Building Sets will help your children discover something very, very special: themselves.

y (k)

0:01 / 3:52

Den profesjonelle skoleeier:

Skjønner at det lærerne må få være lærere

- Involverer seg i operasjonaliseringen av lovverket, ikke kun formidling av det
- Den profesjonelle skoleeier har systemer som sikrer opplæringen til de elevene som trenger det mest
- Den profesjonelle skoleeier har mentorordninger til rektorer og nytilsatte og jevnlig opplæring oppdatering til lærerne
- Den profesjonelle skoleeier har krav til at ppt bistår skolene på systemnivå
- Lærerne får trene på og tid til observasjon

Tiltak for å fremme fellesskap og miljø

Sist endret: 02.12.2021

[Last siden som PDF](#)

[Skriv ut](#)

Viktige hensyn

Hvorfor er fellesskap viktig?

Sosiale dynamikker

Tiltak for å fremme fellesskap

Tydelig og varm klasseledelse

Bjørneboe:

“Dette er lærerens egentlige fag: Å like elever. Å være glad i dem. Han skal være glad i pene barn og stygge barn, i flinke barn og dumme barn, i dovne barn og flittige barn, i snille barn og i slemme barn. Og er han ikke glad i barn, da må han lære det. For selvfølgelig kan det læres, det som alt annet. Hans gjerning er å omgås hele, levende barn, og ikke bare hoder. Derfor krever lærerkallet av ham at han også selv skal møte frem som helt og levende menneske, ikke bare som et noe større hode. Så enkelt, og så vanskelig, er det å være lærer”

«Ibland måste man göra saker man
inte vågar, annars är man ingen
människa utan bara en liten lort».

- Astrid Lindgren